EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.7.2024.
COM(2024) 516 final

2024/0175 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o postojanju prekomjernog deficita u Slovačkoj

2024/0175 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o postojanju prekomjernog deficita u Slovačkoj

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir primjedbe koje je dala Slovačka,

budući da:

1. U skladu s člankom 126. UFEU-a države članice dužne su izbjegavati prekomjerni državni deficit.

2. Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju zdravih javnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan održivi rast koji se temelji na financijskoj stabilnosti, čime se doprinosi ostvarivanju Unijinih ciljeva za održiv rast i zapošljavanje.

3. Postupkom u slučaju prekomjernog deficita u skladu s člankom 126. UFEU-a, kako je pojašnjeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita[1] (koja je dio Pakta o stabilnosti i rastu), predviđa se donošenje odluke o postojanju prekomjernog deficita. Protokolom br. 12 o postupku u slučaju prekomjernog deficita priloženim Ugovoru o Europskoj uniji i UFEU-u utvrđuju se daljnje odredbe o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita. Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2009[2] utvrđuju se detaljna pravila i definicije za primjenu tih odredaba. Reformirani okvir gospodarskog upravljanja EU-a, koji je stupio na snagu 30. travnja 2024., uključuje Uredbu Vijeća (EU) 2024/1264 o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97. Pravila postupka u slučaju prekomjernog deficita zbog neusklađenosti s kriterijem deficita uglavnom nisu izmijenjena reformom, dok će za države članice s udjelom državnog duga većim od 60 % BDP-a postupak u slučaju prekomjernog deficita zbog neusklađenosti s kriterijem duga biti usmjeren na odstupanja od kretanja neto rashoda koje će Vijeće utvrditi u skladu s Uredbom (EU) 2024/1263 na temelju srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova koje trebaju dostaviti države članice. Ova Odluka Vijeća odnosi se samo na prekoračenje udjela državnog deficita u bruto domaćem proizvodu (BDP) u odnosu na referentnu vrijednost od 3 % BDP-a.

---

[1] SL L 209, 2.8.1997., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30.

[2] SL L 145, 10.6.2009., str. 1.

4. U skladu s člankom 126. stavkom 5. UFEU-a, ako Komisija smatra da u nekoj državi članici postoji ili bi se mogao pojaviti prekomjerni deficit, ona toj državi članici upućuje svoje mišljenje i o tome izvješćuje Vijeće. Komisija je, uzevši u obzir svoje izvješće koje je donijela u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a i mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora u skladu s člankom 126. stavkom 4. UFEU-a, zaključila da u Slovačkoj postoji prekomjerni deficit. Komisija je stoga 8. srpnja 2024. to mišljenje uputila Slovačkoj i o tome obavijestila Vijeće[3].

5. U članku 126. stavku 6. UFEU-a navodi se da Vijeće, prije nego što na temelju sveobuhvatne procjene odluči postoji li prekomjerni deficit, razmatra sve primjedbe koje dotična država članica želi dati. U slučaju Slovačke na temelju sveobuhvatne procjene izvedeni su sljedeći zaključci.

6. Prema podacima koje je Eurostat potvrdio 22. travnja 2024.[4], deficit opće države u Slovačkoj dosegnuo je 4,9 % BDP-a u 2023., a dug opće države 56,0 % BDP-a. Komisija je u svojem izvješću na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a zaključila da prekoračenje deficita od 3 % BDP-a u 2023. nije iznimno jer nije posljedica neuobičajenog događaja ni ozbiljnog gospodarskog pada u smislu Pakta o stabilnosti i rastu. U 2023. realni BDP Slovačke povećao se za 1,6 % BDP-a, nakon što se u 2022. povećao za 1,9 %. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. prekoračenje referentne vrijednosti utvrđene Ugovorom također nije privremeno, a deficit opće države trebao bi u 2024. i 2025. ostati iznad 3 % BDP-a. Ukratko, deficit u 2023. nije bio blizu referentne vrijednosti od 3 % BDP-a iz Ugovora, nego iznad nje. Prekoračenje se ne smatra iznimnim, kako je definirano u Ugovoru i Paktu o stabilnosti i rastu, ni privremenim. Stoga kriterij deficita kako je definiran u Ugovoru i Uredbi (EZ) br. 1467/97 *prima facie* nije ispunjen.

7. Prema Programu stabilnosti za 2024. deficit opće države Slovačke trebao bi dosegnuti 5,9 % BDP-a u 2024. To je potvrđeno u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024.[5], u kojoj se navodi i deficit od 5,9 % BDP-a, što nije blizu referentne vrijednosti od 3 % BDP-a utvrđene u Ugovoru, nego iznad nje. Povećanje deficita u usporedbi s 2023. uglavnom je posljedica nastavka postojećih mjera potpore povezanih s cijenama energije i novih mjera koje povećavaju rashode, kao što su trajno povećanje 13. mirovine, povećanje rashoda za zdravstvo, osnivanje novog Ministarstva turizma i sporta, izmjena Zakona o obrazovanju kojom se uvodi zakonsko pravo na upis u vrtić za djecu stariju od tri godine i veća prava za djecu s posebnim obrazovnim potrebama te uvođenje na javna sveučilišta ugovora koji se temelje na rezultatima.

8. U skladu sa zahtjevima iz članka 126. stavka 3. UFEU-a, Komisija je u svojem izvješću analizirala i sve relevantne čimbenike iz članka 126. stavka 3. UFEU-a. U skladu s člankom 2. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97, kad udio duga opće države u BDP-u ne premaši referentnu vrijednost, relevantni čimbenici uzimaju se u obzir u koracima koji dovode do odluke o postojanju prekomjernog deficita. Općenito, u izvješću na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a zaključeno je da su ispitani

---

[3] Svi dokumenti povezani s postupkom u slučaju prekomjernog deficita za Slovačku dostupni su na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/closed-excessive-deficit-procedures/slovakia_en.

[4] Eurostat–Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), objavljeno 22. travnja 2024. Vidjeti: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042024-AP.

[5] Europska gospodarska prognoza – proljeće 2024., *European Economy-Institutional Paper*, br. 286, 15. svibnja 2024.

relevantni čimbenici otegotni. Uzimanjem u obzir tih relevantnih čimbenika ne mijenja se zaključak da kriterij deficita iz Ugovora nije ispunjen.

9. S obzirom na to da je rok za podnošenje nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana u skladu s člankom 36. Uredbe (EU) 2024/1263 20. rujna 2024., Vijeće prima na znanje da je sljedeći korak u postupku donošenje preporuka Komisije za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. UFEU-a o smanjenju prekomjernog deficita, koje će ona donijeti zajedno sa svojim mišljenjima o nacrtima proračunskih planova država članica europodručja na temelju članka 7. Uredbe (EU) br. 473/2013. Tim se pristupom osigurava dosljednost između proračunskih zahtjeva u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita i kretanja prilagodbe utvrđenih u srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima. Kako bi se omogućila takva dosljednost i izbjegli nedostaci u nadzoru u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita, države članice trebaju pravodobno dostaviti srednjoročne fiskalno-strukturne planove. Taj je raspored izniman i povezan s prelaskom na novi okvir, pa se njime ne postavlja presedan. Vijeće prima na znanje i da će se, u slučaju nepravodobnog podnošenja srednjoročnog plana, u preporuci Komisije za preporuku Vijeća na temelju članka 126. stavka 7. primijeniti referentni smjer kretanja koji je Komisija dostavila državi članici i koji je utvrđen u skladu s Uredbom (EU) 2024/1263.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Iz sveobuhvatne procjene proizlazi da u Slovačkoj postoji prekomjerni deficit zbog neusklađenosti s kriterijem deficita.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Slovačkoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik